

Л.С. Прокопенко
/м. Київ/

ДІЯЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ БЮРО РАДИ ЄВРОПИ

Від часу свого створення в 1949 р. Рада Європи завжди була силою, спрямованою на досягнення миру та співробітництва, корені яких лежать у спільній спадщині європейців, правах людини та демократії. Сьогодні Рада Європи є уособленням спільного зобов'язання 800 мільйонів європейців захищати права людини, демократію та верховенство права.

Демократичні та геополітичні зміни, які відбулися в Європі наприкінці 1980 – на початку 1990 рр. і сприяли поширенню демократичних цінностей у всьому регіоні, викликали необхідність заснування у країнах, які стали новими членами Ради Європи, Центрів інформації та документації, що займалися б поширенням ідей організації, пропагандою її діяльності та досягнень. Пізніше у відповідності до Резолюції (99) 9 Комітету міністрів Ради Європи, схваленої під час 452-го засідання у липні 1999 р., і з урахуванням рекомендацій, що міститься в доповіді Комітету старійшин, адресованій Комітету міністрів Ради Європи, стосовно зміцнення ролі Центрів інформації та документації, і з метою підвищення прозорості діяльності Ради Європи їх було реорганізовано в Інформаційні бюро Ради Європи і надано нового правового статусу.

Сьогодні Інформаційні бюро Ради Європи працюють у 18 країнах. Переважно це країни Центральної та Східної Європи: Албанія, Азербайджан, Болгарія, Вірменія, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Македонія, Молдова, Польща, Росія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Україна, Чехія. Практика свідчить, що бюро відкриваються у столицях держав. За взаємною згодою Ради Європи і урядів країн в інших містах також можуть відкриватися відділення та філії Інформаційних бюро. Так, в Росії існують регіональні відділення у Санкт-Петербурзі, Єкатеринбурзі, Саратові, крім того, відкриті інформаційні пункти у Ярославлі, Владивостоці, Нижньому Новгороді, Казані; 9 регіональних відділень відкрито у Румунії; 10 – у Словаччині.

Відкриття Інформаційного бюро відбувається у відповідності до Меморандуму, який укладається між Радою Європи та урядом країни щодо створення Бюро та його правового статусу.

Бюро очолює директор, який призначається Генеральним секретарем Ради Європи. Штат Інформаційних бюро наймається Радою Європи на умовах тимчасового контракту.

Інформаційним бюро та їх посадовим особам надається право користуватися емблемою Ради Європи.

Метою діяльності Інформаційних бюро є розповсюдження інформації про Раду Європи, її діяльність і стандарти, пропаганда її принципів і цінностей.

Основні напрями діяльності Інформаційних бюро Ради Європи:

- допомога окремим особам і громадським організаціям у встановленні зв'язків з Радою Європи та отриманні інформації про її діяльність;
- участі та підтримка реалізації програм співробітництва країн з Радою Європи та інших проектів організації;
- просування принципів співробітництва Ради Європи з іншими міжнародними організаціями в окремих країнах;
- переклад, опублікування та розповсюдження текстів міжнародно-правових та інших документів Ради Європи;
- допомога країнам в реалізації інформаційної стратегії Ради Європи, особливо для засобів масової інформації та професійних кіл, які цікавляться діяльністю та заходами Ради Європи у цій сфері;
- матеріально-технічне забезпечення та інформаційна підтримка візитів і зустрічей представників Ради Європи;
- участь від імені Секретаріату Ради Європи у заходах, які відбуваються у країнах, де знаходяться бюро.

Важливим напрямом діяльності Інформаційних бюро є організація і проведення на національних рівнях заходів у рамках традиційних кампаній Ради Європи, а саме: Дня Європи, змагання „Європа у школі”, Дня Європейської спадщини, Міжнародного дня прав людини тощо.

Крім того, діяльність Інформаційних бюро спрямована на організацію найрізноманітніших представницьких заходів – конференцій, семінарів, дискусій, „круглих столів”, публічних лекцій. Такі ініціативи надають широкі можливості для обміну ідеями і досвідом між Радою Європи та експертами у відповідних країнах і сприяють впровадженню європейських стандартів у найрізноманітніші сфери суспільного життя окремих держав.

Діяльність Інформаційних бюро зорієнтована на задоволення інформаційних потреб таких пріоритетних груп користувачів:

- журналістів – практика роботи бюро з представниками ЗМІ показала, що це є найефективніший спосіб доступу до широких кіл громадськості у кожній країні;
- експертів – це, перш за все, представники органів влади, місцевого самоврядування, політичних партій, громадські діячі, судді, адвокати, вчені;
- молоді – робота з цією групою користувачів визнається найціннішою інвестицією Ради Європи у майбутнє.

Реалізація основних завдань Інформаційних бюро здійснюється через безкоштовне бібліотечне та інформаційне обслуговування, переклад і публікацію матеріалів, виступи та публікації у ЗМІ, надання широкого

доступу до ресурсів Ради Європи у глобальній мережі Інтернет, організацію виставок видань тощо.

У структурі кожного Інформаційного бюро працює бібліотека. Бібліотечні фонди комплектуються відповідно до тематики, яка знаходиться у сфері компетенції Ради Європи: права людини, діяльність Європейського суду з прав людини, демократія та співробітництво, соціальні проблеми, регіональний розвиток, охорона здоров'я, права біженців та національних меншин, освіта, культура, екологія, спорт. Документи у фондах бібліотек представлені англійською, французькою мовами та їх перекладами національними мовами. Значну частину бібліотечних фондів становлять довідкові видання про Раду Європи, її історію, структуру та діяльність її головних органів.

Інформаційне бюро кожної країни має власний сайт у глобальній мережі Інтернет. На більшості сайтів інформація представлена національною та англійською мовами. За якістю свого інформаційного наповнення та рівнем організації сайти Інформаційних бюро значно відрізняються. Одними з найповніших є сайти Інформаційних бюро Болгарії, Грузії, Литви, Польщі, Словаччини, Чехії.

В Україні Інформаційне бюро Ради Європи стало правонаступником Центру інформації та документації, відкритого 15 вересня 1995 р. в м. Києві на базі бібліотеки Української правничої фундації.

Діяльність бюро сприяє поліпшенню інформаційного обміну між Радою Європи та Україною, встановленню більш тісних та результативних контактів, в першу чергу, з українського боку, задля ефективної реалізації програм Ради Європи.

Бюро регулярно виступає організатором багатьох заходів в різних регіонах України, що дозволяють представляти діяльність Ради Європи в різних сферах суспільного життя. Під час проведених зустрічей, прес-конференцій, семінарів, „круглих столів”, читань, тренінгів висвітлюється політика Ради Європи в сфері захисту прав людини, свободи слова та ЗМІ, соціального захисту інвалідів, громадянської освіти та освіти в галузі прав людини, діяльності та ролі неурядових організацій та багатьох інших питань. В рамках програм співробітництва між Радою Європи та Україною бюро були організовані навчальні семінари для суддів, адвокатів, прокурорів, журналістів, працівників урядових структур.